

**УТВЪРДИЛ,
РЕКТОР:
/проф. д-р Сотир Сотиров/**

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ
в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров”
за периода 2026 – 2032 г.

I. ОСНОВАНИЕ И ОБХВАТ

Настоящата стратегия определя основните насоки, цели, приоритети и механизми за развитие на научноизследователската дейност в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ за периода 2026 – 2032 г. Тя е разработена в съответствие с националната политика в областта на научните изследвания и висшето образование, както и с приоритетите на Европейското научно пространство и стратегическите цели за развитие на университета. Съобразена е с Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (2017 – 2030).

Стратегията за развитие на научноизследователската дейност в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, наричана накратко Стратегията, обхваща всички структурни звена, осъществяващи научноизследователска дейност и служи като основен инструмент за планиране, координация и управление на научната дейност.

II. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ

В условията на нарастваща конкуренция в академичните среди, ускорено технологично развитие и необходимост от реално приложение на научните резултати, Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ целенасочено развива своя научен потенциал, разширява международното си присъствие и продължава да утвърждава ролята си на модерна образователна и научноизследователска институция с национално и международно значение. Университетът разполага със значителен научен потенциал, включващ квалифициран академичен състав, акредитирани докторски програми и развита научноизследователска инфраструктура.

Развитието на дейността на научните звена към Научноизследователския институт, провеждащи висококачествени фундаментални и приложни изследвания, иновационна и публикационна дейност, доведе до включването на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“, с Решение № 915 на Министерски съвет от 31.12.2024 г., обнародвано в ДВ бр. 1 от 03.01.2025 г., в Списък на изследователските висши училища. Актуализирани са вътрешни нормативни документи и е осъществена цялостна административна и нормативна модернизация, които създадоха предпоставки за по-висока ефективност, по-добра координация и по-облекчена

БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ”

подготовка на проектни предложения по национални и международни финансиращи програми, включително Фонд „Научни изследвания“.

Научноизследователската дейност в Бургаски държавен университет се развива в широк спектър от направления, сред които химия и химични технологии, екология и опазване на околната среда, материалознание и нанотехнологии, биотехнологии, компютърни науки, софтуерно инженерство, електроника, медицина и здравни грижи, както и икономика, управление и туризъм. Налице е устойчиво развитие, нарастваща интердисциплинарност и засилено участие в национални и международни научни инициативи. Университетът успешно затвърждава позициите си като регионален и национален научен център с ясно изразени компетентности в областта на химичните науки, екологията, цифровите технологии, инженерните науки и морските изследвания. Включването на университета в Списъка на изследователските висши училища в Република България представлява институционално признание за постигнатите научни резултати и активната проектна дейност.

Състоянието на науката в университета се определя от няколко взаимосвързани фактора: наличие на активна проектна дейност, участие в стратегически национални и европейски програми, развитие на научна инфраструктура, повишаване на публикационната активност и формиране на устойчиви партньорства с научни организации, индустрията и публичния сектор.

Ежегодно Университетът администрира и изпълнява над 100 договора за научноизследователска и приложна дейност. Лабораторията по математична химия към Научноизследователския институт е безспорен лидер по отношение на приходи от международни договори с бизнеса и реализация на научни продукти. Лабораторията е водеща в световен мащаб в областта на молекулното моделиране и прилагането на математически методи, основани на количествената връзка структура – активност, с цел прогнозиране на токсичността на химичните съединения и моделиране на метаболизма, както и в разработването на софтуер за оценка на (еко)токсичността и създаване на бази данни за химични съединения. Резултатите се използват от регулаторните органи и промишлените организации по света, насърчаващи използването на прогнози с достатъчно висока надеждност и предсказуемост, като алтернатива на изпитванията върху животни, които редица международни директиви и законодателни разпоредби ограничават.

Едно от най-силните направления в научноизследователската дейност на университета остава областта на химията, химичните технологии и приложните биотехнологии. Това направление се развива чрез мащабни инфраструктурни и научни проекти, насочени към модернизиране на лабораторната база, разработване на иновативни технологии и създаване на условия за трансфер на знания към индустрията.

Съществено развитие се наблюдава и в направленията, свързани с екологията, чистите технологии и кръговата икономика. Университетът активно участва в проекти, насочени към устойчиво управление на водите, отпадъците и крайбрежните екосистеми, което показва ясно ориентиране към европейските политики за зелен преход и устойчиво развитие. Проектите Clean&Circle, Blue Crystal и AlgaeRevive формират основата на нововъзникващ научен профил на университета в областта на „синята икономика“, екологичния мониторинг и устойчивото управление на Черноморския регион.

Особено перспективно се очертава развитието на научните изследвания, свързани с морската и крайбрежната среда. Чрез участие в международни консорциуми и проекти, финансирани по програмите Interreg и Европейската космическа агенция, университетът започва да изгражда капацитет в области като наблюдение на Земята, климатична адаптация, анализ на морски екосистеми и прилагане на изкуствен интелект в екологичния мониторинг. Това направление има потенциал да се превърне в една от отличителните научни специализации на университета в национален мащаб.

Паралелно с това се наблюдава значително укрепване на научния капацитет в областта на информатиката, цифровите технологии и дигиталната трансформация. Участието в Центъра за върхови постижения УНИТе, в Европейския цифров иновационен хъб (EDIH DIGIHUB), както и проектите, свързани с XR технологии, 5G инфраструктура и телемедицина, показват, че университетът успешно се позиционира в сферата на съвременните цифрови технологии и иновации.

Значим е и приносът в областта на мехатрониката, роботиката и автоматизацията чрез участието в Центъра за компетентност MIRACle. Развитието на високотехнологична инфраструктура и научни изследвания в тази сфера създава предпоставки за засилване на връзката между университета и индустрията, както и за развитие на приложни научни решения, насочени към Индустрия 5.0 и интелигентното производство.

Най-силно международно разпознаваемо направление в университета остава прогностичната токсикология и математичната химия, развивани от Лабораторията по математична химия. Лабораторията генерира основната част от международните приходи от научноизследователска дейност и поддържа устойчиви партньорства с международни организации и индустриални структури. Този факт показва наличието на научна школа с висока международна конкурентоспособност и реален принос към финансовата устойчивост на университета.

Важен елемент от текущото състояние на науката е и засилената публикационна активност. Наблюдава се и устойчива тенденция към увеличаване на цитируемостта на научните публикации. Това свидетелства за постепенно повишаване на международната видимост и научното качество на изследванията.

Положителна тенденция е и нарастващото участие на млади учени, докторанти и студенти в научноизследователската дейност. Университетът активно използва механизмите на националните програми за подкрепа на млади учени и проектни докторантури, което допринася за обновяване на научния потенциал и развитие на ново поколение изследователи.

Силни страни на научноизследователската дейност на университета

В резултат на анализа на текущото състояние на научноизследователската дейност на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ могат да се идентифицират следните силни страни, които създават предпоставки за устойчиво развитие:

- Наличие на научни звена с международно признание и лидерски позиции;
- Успешно международно сътрудничество и приложна научна дейност;
- Устойчиво развитие на приоритетни научни области чрез дългосрочна подкрепа, интердисциплинарни изследвания и участие в мащабни научни и инфраструктурни проекти;

- Развитие на водещи научни направления чрез внедряване на съвременна научна инфраструктура, насърчаване на иновативни изследователски подходи и трансфер на знания и технологии;

- Повишена публикационна активност и видимост на научните резултати чрез публикации в международно признати бази данни.

Слаби страни на научноизследователската дейност на университета

Като слаби страни могат да бъдат отчетени някои дефицити, които възпрепятстват пълноценното развитие и реализиране на научноизследователския потенциал на университета:

- Международната проектна конкурентоспособност все още е недостатъчно развита, особено по отношение на участието в мащабни европейски научни програми и консорциуми.

- Липсва съществена патентна и иновационна активност, което показва ограничен трансфер на научните резултати към бизнеса и индустрията.

- Наблюдава се неравномерно развитие на научната дейност между отделните основни звена и направления, особено по отношение на международните публикации и научната видимост.

- Недостатъчна част от академичния състав участва в научноизследователски проекти, което ограничава общия научен капацитет на университета.

- Връзката между университета и бизнеса остава недостатъчно развита, въпреки наличието на отделни положителни примери за сътрудничество със стопански организации.

- Научната дейност е силно зависима от външно проектно финансиране, което затруднява дългосрочната финансова устойчивост и стратегическото планиране.

- Степента на интернационализация на научната среда остава ограничена, като липсват достатъчно данни за привличане на чуждестранни учени, международни докторанти и устойчиви международни научни мрежи.

Като цяло текущото състояние на науката в Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ може да бъде оценено като стабилно развиващо се, с ясно изразена тенденция към интердисциплинарност, международно позициониране и ориентация към приложни научни изследвания. Университетът постепенно изгражда профил на иновативна научна институция с потенциал за водеща роля в направления като зелени технологии, морски и крайбрежни изследвания, цифрова трансформация и приложни инженерни науки.

С оглед преодоляване на установените слабости и устойчивото развитие на научноизследователската дейност в Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, бъдещите усилия следва да бъдат насочени към реализиране на стратегическите приоритети, заложи в Мандатната програма на университета:

- В бъдещата работа следва да се постави акцент върху укрепването на ролята на Научноизследователския институт като основен координационен и организационен център на научната политика, чрез разширяване на проектната активност, подобряване на управлението на научните процеси и създаване на устойчиви механизми за взаимодействие между наука, бизнес и индустрия.

- Необходимо е да продължи модернизацията и разширяването на научната инфраструктура чрез обновяване на лабораторната база, внедряване на съвременно високотехнологично оборудване и развитие на нови научноизследователски центрове и лаборатории, които да създават условия за провеждане на конкурентоспособни научни изследвания.

- Особено важно направление за бъдеща работа е повишаването на международната проектна конкурентоспособност на университета чрез по-активно участие в европейски и международни научни програми, разширяване на партньорствата с чуждестранни университети и научни организации и включване в международни научни консорциуми и мрежи.

- Следва да се предприемат допълнителни мерки за стимулиране на публикационната активност и повишаване на научната видимост на академичния състав чрез насърчаване на публикации в реферирани и индексирани международни издания, увеличаване на цитируемостта и подкрепа за участие в престижни научни форуми.

- Важен приоритет остава привличането, развитието и задържането на млади учени, докторанти и изследователи чрез създаване на условия за академично и кариерно развитие, участие в научни проекти, специализации, обучения и международна научна мобилност.

- Необходимо е да се разшири участието на целия академичен състав в научноизследователската дейност чрез прилагане на ефективни механизми за стимулиране на научната активност, интердисциплинарните изследвания и разработването на приложни научни продукти.

- В бъдеще следва да се засили връзката между науката и практиката чрез развитие на приложни изследвания, научно обслужване на бизнеса, технологичен трансфер и насърчаване на патентната и иновационната активност на научните колективи.

- Перспективно направление за развитие остава разширяването на интердисциплинарните научни изследвания в области като зелени технологии, дигитализация, изкуствен интелект, синя икономика, устойчиво управление на природните ресурси, биотехнологии и интелигентни системи, съобразени със съвременните обществени и технологични предизвикателства.

Проблеми в областта на научните изследвания

В контекста на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г., която поставя акцент върху необходимостта науката да се превърне във фактор за развитие на икономика, базирана на знанието, иновациите и високите технологии, могат да бъдат изведени няколко системни проблеми, които продължават да ограничават развитието на научноизследователската дейност в страната и в частност в Бургаски държавен университет:

- недостатъчно финансиране на научните изследвания;
- остаряла и неравномерно развита научна инфраструктура;
- недостатъчна международна конкурентоспособност на българската наука;
- ограничена връзка между науката и бизнеса;
- недостатъчна иновационна и патентна активност;

- застаряване на научните кадри и недостиг на млади учени, поради недостатъчната мотивация за развитие на млади изследователи и рискът от „изтичане на мозъци“;
- недостатъчна интердисциплинарност и интеграция между научните области;
- ограничена международна научна видимост;
- слаба дигитализация и неравномерно внедряване на нови технологии;
- ограничено участие на частния сектор във финансирането на науката;
- недостатъчно интегриране на науката в решаването на обществени и икономически предизвикателства;
- зависимост от проектно и програмно финансиране;
- недостатъчно популяризиране на науката и общественото ѝ въздействие

Всички тези и редица други предизвикателства, подробно анализирани в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г., налагат необходимостта от ясно и прецизно формулиране на целите на настоящата стратегия, съобразени със съвременните научни, технологични и обществени потребности.

III. ВИЗИЯ И МИСИЯ

Визията на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ е да се утвърди като модерен, иновативен и международно разпознаваем изследователски университет, активно интегриран в Европейското научно пространство и водещ в развитието на научни изследвания с висока обществена и икономическа значимост. Университетът се стреми да развива конкурентоспособна научна среда, основана на високо качество на научните изследвания, интердисциплинарност, иновации, технологичен трансфер и активно сътрудничество с бизнеса, публичния сектор и международната академична общност.

Мисията на Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ в областта на научноизследователската дейност е да създава, развива и разпространява научни знания и иновации чрез провеждане на качествени фундаментални, приложни и интердисциплинарни изследвания, насочени към решаване на съвременни обществени, икономически и технологични предизвикателства. Университетът осигурява условия за развитие на научния потенциал на академичния състав, младите учени и докторантите, модернизира научната инфраструктура, насърчава международното сътрудничество и подпомага трансфера на знания и технологии в подкрепа на устойчивото регионално, национално и европейско развитие.

IV. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Основна цел на стратегията

Утвърждаване на Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ като конкурентоспособен и международно разпознаваем изследователски университет чрез развитие на висококачествени научни изследвания, модерна научна инфраструктура, иновации, международно сътрудничество и ефективна връзка между науката, бизнеса и

обществото, прилагайки механизми за устойчиво развитие, координация, мониторинг и оценка на научноизследователската дейност.

Специфични цели

- Повишаване качеството, научната продуктивност и международната видимост на научните изследвания чрез стимулиране на публикационната активност, цитируемостта и участието в международни научни мрежи и форуми.
- Развитие на конкурентоспособен научноизследователски капацитет чрез подкрепа на фундаментални, приложни и интердисциплинарни научни изследвания в приоритетни научни направления.
- Модернизация и устойчиво развитие на научната инфраструктура чрез изграждане, обновяване и ефективно използване на съвременни лаборатории, изследователски центрове и високотехнологично оборудване.
- Разширяване участието на университета в национални, европейски и международни научни програми и проекти с цел повишаване на международната конкурентоспособност и привличане на външно финансиране.
- Развитие на научни изследвания и иновации в стратегически области, свързани със зелената трансформация, цифровизацията, синята икономика, изкуствения интелект, биотехнологиите, устойчивото управление на ресурсите и интелигентните технологии.
- Укрепване на връзката между науката, образованието, бизнеса и обществото чрез развитие на приложни научни изследвания, технологичен трансфер, иновации и сътрудничество с индустрията и публичния сектор.
- Повишаване на иновационната, предприемаческата и патентната активност чрез насърчаване разработването, защитата и внедряването на научни продукти, технологии и интелектуална собственост.
- Привличане, развитие и задържане на млади учени, докторанти и изследователи чрез създаване на условия за професионално развитие, научна мобилност и участие в научноизследователски проекти и международни инициативи.
- Повишаване степента на интернационализация на научноизследователската дейност чрез разширяване на международните партньорства, обмяна на учени и участието в международни научни консорциуми и мрежи.
- Подобряване управлението и координацията на научноизследователската дейност чрез укрепване ролята на Научноизследователския институт и прилагане на ефективни механизми за планиране, мониторинг, оценка и стимулиране на научната дейност.

Основни политики за постигане на очертаните цели

За реализиране на основната стратегическа цел и изпълнение на специфичните цели на Стратегията за развитие на научноизследователската дейност на Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ за периода 2026 – 2032 г. ще бъде провеждана последователна политика за повишаване качеството, международната видимост и конкурентоспособността на научните изследвания чрез стимулиране на публикационната активност, участието в международни научни мрежи и разширяване на проектната дейност. Приоритет ще бъде развитието и модернизацията на научната инфраструктура, създаването

на условия за провеждане на интердисциплинарни и приложни научни изследвания, както и активното участие в национални, европейски и международни научни програми и инициативи.

Университетът ще насърчава развитието на иновации, технологичен трансфер и устойчиво сътрудничество между науката, бизнеса и обществото, както и повишаването на иновационната и патентната активност на научните колективи. Особено внимание ще бъде отделено на привличането, развитието и задържането на млади учени, докторанти и изследователи чрез създаване на условия за професионално и кариерно развитие, научна мобилност и участие в научноизследователски проекти. Същевременно ще се прилагат мерки за усъвършенстване на управлението и координацията на научноизследователската дейност и за разширяване на международното научно сътрудничество в съответствие с националните и европейските приоритети за развитие на науката и иновациите.

По отношение на човешките ресурси

Човешкият ресурс е основен стратегически фактор за развитието на научноизследователската дейност и за реализирането на визията и целите на Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ като конкурентоспособен изследователски и иновационен център. По отношение на човешките ресурси университетът ще провежда целенасочена политика за развитие, привличане и задържане на висококвалифициран академичен и изследователски състав, който да гарантира устойчивото развитие и конкурентоспособността на научноизследователската дейност. Основните мерки включват:

- Разработване и прилагане на механизми за привличане и задържане на млади учени, докторанти и постдокторанти в приоритетните научни направления на университета.
- Създаване на условия за кариерно развитие и академично израстване на научноизследователския и преподавателския състав.
- Стимулиране участието на академичния състав в национални и международни научноизследователски проекти, програми и научни мрежи.
- Насърчаване на публикационната активност и участието в престижни международни научни форуми чрез финансово и организационно подпомагане.
- Подкрепа за повишаване квалификацията на преподаватели и изследователи чрез обучения, специализации и международна научна мобилност.
- Развитие на интердисциплинарни научни екипи и научни школи с цел осигуряване на устойчивост и приемственост в научните изследвания.
- Въвеждане на механизми за материално и нематериално стимулиране на научните резултати, иновационната и проектната активност.
- Разширяване участието на студенти, докторанти и млади изследователи в научноизследователската дейност и проектните екипи.
- Привличане на чуждестранни учени и изследователи и развитие на международно академично сътрудничество.
- Прилагане на мерки за ограничаване на негативните тенденции, свързани със застаряването на академичния състав и изтичането на млади специалисти.

По отношение на материалната база и научната инфраструктура

Мерките и политиките, които трябва да бъдат предприети по отношение на научната инфраструктура и материалната база са пряко свързани с повишаването качеството, ефективността и конкурентоспособността на научноизследователската дейност в Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Те са насочени към изграждане и поддържане на съвременна, високотехнологична и устойчива научноизследователска среда чрез:

- модернизиране и разширяване на лабораторната инфраструктура;
- обновяване на материалната база;
- внедряване на съвременен научно оборудване и високотехнологична апаратура;
- развитие на специализирани научни комплекси и изследователски центрове;
- разширяване на цифровата и комуникационната инфраструктура;
- подобряване на достъпа до научни бази данни, специализиран софтуер и дигитални ресурси;
- създаване на условия за интердисциплинарни и приложни научни изследвания;
- осигуряване на устойчиво финансиране за поддръжка и развитие на научната инфраструктура;
- насърчаване на ефективното използване и споделяне на научната инфраструктура между отделните звена и научни екипи.

Реализирането на тези мерки ще доведе до повишаване качеството и научната продуктивност на изследванията, подобряване на международната конкурентоспособност и научната видимост на университета, разширяване участието в национални и международни научни програми и проекти, развитие на иновации и технологичен трансфер, както и утвърждаване на Бургаски държавен университет като модерен и международно разпознаваем изследователски университет.

По отношение на фундаменталните и приложни научни изследвания

Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ ще провежда политика, насочена към развитие на конкурентоспособни научни изследвания с висока научна, обществена и икономическа значимост, съобразени с националните и европейските приоритети в областта на науката, иновациите и устойчивото развитие. Ще бъдат предприети мерки за:

- стимулиране развитието на фундаментални и приложни научни изследвания в приоритетните научни направления на университета;
- насърчаване на интердисциплинарните изследвания и разработването на иновативни научни решения;
- разширяване участието в национални, европейски и международни научноизследователски програми и проекти;
- подкрепа за научни изследвания, насочени към зелени технологии, цифровизация, синя икономика, изкуствен интелект, биотехнологии и устойчиво управление на ресурсите;
- стимулиране на приложните изследвания и развитието на научни разработки с потенциал за внедряване в практиката;

- укрепване на връзката между научните изследвания, бизнеса, индустрията и публичния сектор;
- насърчаване на публикационната, иновационната и патентната активност на научните колективи;
- създаване на условия за развитие на научни школи и устойчиви изследователски екипи;
- повишаване международната научна видимост и конкурентоспособност на университета.

По отношение на европейската интеграция и международно сътрудничество

Ще бъде провеждана политика, насочена към активно участие в Европейското научно пространство, разширяване на международната научна мрежа и повишаване на международната конкурентоспособност на научноизследователската дейност. Ще бъдат предприети конкретни мерки за:

- разширяване участието на университета в европейски и международни научноизследователски програми, инициативи и консорциуми;
- развитие на устойчиви партньорства с чуждестранни университети, научни организации и изследователски центрове;
- насърчаване на международната научна мобилност на преподаватели, изследователи, докторанти и студенти;
- участие в международни научни мрежи, форуми и професионални организации;
- привличане на чуждестранни учени, изследователи и докторанти;
- развитие на съвместни научни проекти, публикации и интердисциплинарни изследвания с международни партньори;
- повишаване на международната научна видимост и цитируемост на научните резултати;
- обмен на добри практики, знания и иновативни научни подходи;
- развитие на капацитета за подготовка и управление на международни научни проекти.

V. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Стратегията за развитие на научноизследователската дейност за периода 2026 – 2032 г. утвърждава следните 13 приоритетни области на научноизследователската дейност в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“:

1. Химия, химични технологии, биотехнологии и кръгова биоикономика.

Развитие на научни изследвания в областта на химическите науки, химичните технологии, биотехнологиите, функционалните храни, качеството и безопасността на храните, биоресурсите и устойчивото използване на природните ресурси.

2. Зелени технологии, екология и устойчиво развитие.

Изследвания, свързани с опазване на околната среда, управление на води, почви и отпадъци, климатични промени, ресурсна ефективност, кръгова икономика и екологичен мониторинг.

3. Синя икономика, морски и крайбрежни изследвания.

Научни изследвания в областта на морската среда, крайбрежните екосистеми, устойчивото управление на Черноморския регион, наблюдението на Земята и морските технологии.

4. Информационни и комуникационни технологии, дигитализация и изкуствен интелект.

Развитие на научни изследвания в областта на софтуерното инженерство, изкуствения интелект, киберсигурността, XR технологии, цифровата трансформация и интелигентните системи.

5. Математическо моделиране, компютърни симулации и анализ на данни.

Изследвания в областта на математичното моделиране, прогностичните модели, цифровите симулации, обработката на данни и приложението им в науката и индустрията.

6. Нови материали, нанотехнологии и интелигентни производствени системи

Развитие на научни изследвания в областта на материалознанието, нанотехнологиите, мехатрониката, роботиката, автоматизацията и Индустрия 5.0.

7. Енергийна ефективност, възобновяеми енергийни източници и устойчиви енергийни системи.

Изследвания, насочени към енергийна ефективност, алтернативни енергийни източници, интелигентни енергийни решения и устойчиво енергийно развитие.

8. Медицина, обществено здраве и здравни технологии.

Научни изследвания в областта на медицината, общественото здраве, телемедицината, биомедицинските технологии, профилактиката и качеството на живот.

9. Педагогика, дигитално образование и образователни иновации.

Развитие на научни изследвания, свързани със съвременните образователни технологии, STEM обучението, дигиталното образование, интеркултурната среда и иновациите в обучението.

10. Социални, икономически и хуманитарни науки.

Изследвания в областта на икономиката, управлението, регионалното развитие, социалните процеси, културното наследство, обществените политики и устойчивото развитие.

11. Транспорт, логистика и интелигентни транспортни системи.

Развитие на научни изследвания в областта на транспортните технологии, логистиката, морския транспорт и интелигентната транспортна инфраструктура.

12. Туризъм, културно наследство и регионално развитие.

Изследвания, свързани с устойчивия туризъм, културните ресурси, регионалната идентичност и развитието на туристическия потенциал на Черноморския регион.

13. Човешки капитал, качество на живот и устойчиво обществено развитие.

Научни изследвания, насочени към развитието на човешките ресурси, пазара на труда, социалната адаптация, демографските процеси и ролята на човешкия фактор в икономическото и общественото развитие.

VI. ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Финансирането на научноизследователската дейност в Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ се осъществява чрез:

– средства от държавния бюджет, отпускани целево за присъщата на държавните висши училища научна и художественотворческа дейност съгласно Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност;

- национални и регионални програми;
- програми на Европейския съюз;
- международни договори с външни фирми;
- национални договори с български фирми;
- договори с физически и юридически лица;
- инвеститори и други източници.

Разпределението на средствата отпуснати от държавния бюджет се осъществява на конкурсен принцип, в съответствие с вътрешните правила и Системата за финансиране на научната и художественотворческата дейност на университета въз основа на показатели за научна активност, качество на научните резултати, проектна дейност, публикационна активност и стратегическа значимост на научните направления.

Управлението на финансовите ресурси се извършва чрез решения на компетентните университетски органи и специализирани комисии към Научноизследователския институт и основните звена. Процесът се основава на принципите на прозрачност, конкурентност и ефективност, като предоставянето на финансови средства е обвързано с постигнатите научни резултати и стратегическите приоритети на университета.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Изпълнението на Стратегията за развитие на научноизследователската дейност на Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ за периода 2026 – 2032 г. ще се проследява чрез система от количествени и качествени индикатори, отразяващи степента на постигане на стратегическите и специфичните цели. За основните индикатори по стратегията се определят, при приложимост, базови и целеви стойности, както и отговорни звена.

Основните индикатори за изпълнение включват:

- увеличаване броя на научните публикации в реферирани и индексирани международни научни издания;
- повишаване на цитируемостта и научната видимост на академичния състав;

- ръст на привлеченото финансиране по национални, европейски и международни научни програми и проекти;
- увеличаване броя на изпълняваните научноизследователски проекти;
- повишаване броя на участващите в научноизследователска дейност преподаватели, млади учени, докторанти и студенти;
- развитие и модернизация на научната инфраструктура и материалната база;
- увеличаване броя на международните научни партньорства и участията в международни научни мрежи и консорциуми;
- повишаване на иновационната, експертната и патентната активност;
- разширяване на сътрудничеството с бизнеса, индустрията и публичния сектор;
- повишаване ефективността на технологичния трансфер и приложението на научните резултати в практиката.

При необходимост индикаторите могат да бъдат конкретизирани чрез вътрешни механизми за мониторинг, включително периодични отчети, анализ на изпълнението и оценка на риска при отклонение от стратегическите цели.

Оценката на изпълнението на Стратегията ще се извършва чрез ежегоден мониторинг, анализ на постигнатите резултати и отчитане на напредъка пред Научния съвет на Научноизследователския институт.

VII. УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ

Управлението и мониторингът на изпълнението на Стратегията за развитие на научноизследователската дейност в Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“ за периода 2026 – 2032 г. се осъществяват чрез система от академични и административни органи, които осигуряват стратегическото планиране, координацията, организацията, наблюдението, оценката и контрола на научноизследователската дейност в съответствие с националните и европейските приоритети за развитие на науката и иновациите.

Основна роля в управлението на стратегията имат ресорният зам.-ректор и Научният съвет на Научноизследователския институт. Научният съвет определя стратегическите приоритети и политики за развитие на научноизследователската дейност, като ги предлага за утвърждаване от Академичен съвет. Зам.-ректорът по научноизследователската дейност осъществява общото ръководство и координация на научната политика и отговаря за реализирането на стратегическите приоритети на университета.

Научноизследователският институт изпълнява функциите на основен координационен и организационен център за управление и мониторинг на научноизследователската дейност. Институтът подпомага подготовката, администрирането и изпълнението на национални и международни научни проекти, организира вътрешните конкурсни процедури, координира дейностите, свързани с научната инфраструктура, и извършва текущо наблюдение и анализ на постигнатите научни резултати и индикатори за изпълнение на стратегията.

В процеса на управление и мониторинг участват също факултетните и катедрените съвети, ръководителите на основните звена, научните комисии и ръководителите на научни

БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ”

проекти и изследователски екипи, които осигуряват изпълнението, отчитането и оценката на научноизследователската дейност по отделните научни направления.

Мониторингът на изпълнението на стратегията ще се осъществява чрез ежегоден анализ на постигнатите резултати въз основа на система от количествени и качествени индикатори, включително публикационна активност, проектна дейност, привлечено финансиране, развитие на научната инфраструктура, международно сътрудничество, иновационна активност и участие на млади учени и докторанти в научноизследователската дейност.

Системата за управление и мониторинг на научноизследователската дейност се основава на принципите на прозрачност, ефективност, академична автономия, конкурентност, устойчивост и обвързаност на научните резултати с обществените и икономическите потребности.

Мониторингът на изпълнението следва да осигурява проследимост между стратегическите цели, предприетите мерки, постигнатите резултати и използваните финансови и организационни ресурси. При установяване на съществени отклонения от планираните резултати могат да се предприемат коригиращи управленски мерки и актуализация на приоритетите и механизмите за изпълнение.

При изпълнението на стратегията се прилагат вътрешноконтролни механизми, съобразени със Системата за вътрешен контрол на университета и приложимата национална и европейска нормативна рамка. Тези механизми подпомагат законосъобразното, ефективно и проследимо планиране, изпълнение, финансиране и отчитане на научноизследователската дейност.

Стратегията за развитие на научноизследователската дейност в Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров” за периода 2026 – 2032 г. е обсъдена и приета на заседание на Академичния съвет, Протокол № 61/28.05.2026 г.

Технически секретар:

/доц. Петя Стефанова/

Секретар:

/доц. д-р Полина Милушева/